

KAPUVÁRI POLGÁRMESTERI HIVATAL JEGYZŐJE

.... napirendi pont:

Tárgyalja: Gazdasági Bizottság
Humán Bizottság

Éves összefoglaló ellenőrzési jelentés a 2023. évről

Tisztelt Képviselő-testület!

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 70. § (1) bekezdése alapján a belső ellenőrzés kialakításáról, megfelelő működtetéséről és függetlenségének biztosításáról a költségvetési szerv vezetője köteles gondoskodni.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Bkr.) 49. § (3) bekezdése szerint a helyi önkormányzati költségvetési szerv esetén a belső ellenőrzési vezető az éves ellenőrzési jelentést megküldi a polgármesternek, a jegyzőnek tárgyévet követő év február 15-ig.

A Bkr. 49. § (3a) bekezdése alapján a **jegyző a tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési jelentést, valamint a helyi önkormányzat által alapított költségvetési szervek éves ellenőrzési jelentései alapján készített éves összefoglaló ellenőrzési jelentést – a tárgyévet követően, legkésőbb a zárszámadási rendelet elfogadásáig – a képviselő-testület elé terjeszti jóváhagyásra.**

A fent kifejtett jogszabályi rendelkezések alapján a Képviselő-testület elé terjesztem a 2023. évről szóló összefoglaló ellenőrzési jelentést.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az éves összefoglaló jelentés megtárgyalására és elfogadására.

Határozati javaslat:

Kapuvár Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a Kapuvár Városi Önkormányzat 2023. évről szóló összefoglaló ellenőrzési jelentését az előterjesztés szerinti tartalommal jóváhagyja.

Felelős: Borsodi Tamás címzetes főjegyző

Határidő: azonnal

Kapuvár, 2024. május 22.

Borsodi Tamás s.k.,
címzetes főjegyző

Kapuvár Városi Önkormányzat 2023. évről szóló összefoglaló ellenőrzési jelentése

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A belső ellenőrzés független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, amelynek célja, hogy az ellenőrzött szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje, az ellenőrzött szervezet céljai elérése érdekében rendszerszemléletű megközelítéssel és módszeresen értékeli, illetve fejleszti az ellenőrzött szervezet irányítási és belső kontrollrendszerének hatékonyságát.

Az éves összefoglaló ellenőrzési jelentést a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Bkr.) 48. §-a alapján, az ott megjelölt szempontok figyelembevételével állítottuk össze.

Kapuvár Városi Önkormányzat a 2023. évi éves belső ellenőrzési tervét a Bkr. 31. §-nak rendelkezései szerint és az államháztartásért felelős miniszter által kiadott szakmai módszertani útmutató tartalmát figyelembe véve állította össze, amelyet Kapuvár Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a 212/2022. (XII. 20.) ÖKT. határozatával jóváhagyott.

Az összefoglaló éves ellenőrzési jelentésekre vonatkozóan a jogalkotó célja az átláthatóság biztosítása és a közpénzek felhasználásának hatékony elősegítése, a nyilvánosság megteremtésével annak érdekében, hogy a képviselő-testület saját szervezete irányításával és feladatellátásának gyakorlatával is példát mutasson.

I. A BELSŐ ELLENŐRZÉS ÁLTAL VÉGZETT TEVÉKENYSÉG BEMUTATÁSA ÖNÉRTÉKELÉS ALAPJÁN (Bkr. 48. § a) pont)

A belső ellenőrzéssel kapcsolatos előírások összességében érvényesültek. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 119. § (3)-(4) bekezdése alapján a jegyző köteles - a jogszabályok alapján meghatározott - **belső kontrollrendszert működtetni**, amely biztosítja a helyi önkormányzat rendelkezésére álló források szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.

A belső kontrollrendszeren belül biztosítani szükséges a belső ellenőrzés működtetését az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók és a nemzetközi belső ellenőrzési standardok figyelembevételével.

A helyi önkormányzat belső ellenőrzése keretében gondoskodni kell a felügyelt költségvetési szervek ellenőrzéséről is. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 70. § (1) bekezdése alapján a belső ellenőrzés kialakításáról, megfelelő működtetéséről és függetlenségének biztosításáról a költségvetési szerv vezetője köteles gondoskodni.

A belső ellenőrzés a tevékenységét a Bkr. 17. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a nemzetközi, valamint az államháztartásért felelős miniszter által közzétett belső ellenőrzési standardok, útmutatók figyelembevételével, valamint a belső

ellenőrzési vezető által - az államháztartásért felelős miniszter által közzétett belső ellenőrzési kézikönyv minta alkalmazásával - kidolgozott és a költségvetési szerv vezetője által jóváhagyott belső ellenőrzési kézikönyv szerint végzi.

A belső ellenőrzés független, tárgyilagos, bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, melynek célja, hogy az önkormányzat működését fejlessze és eredményességét növelje. A tervezés és módosítása, kockázatelemzése alapozottan kiterjedt minden olyan területre, amely a szabályos és a jogszabályi változásoknak megfelelő működést segíti és kontrollálja. A kockázatelemzés a vonatkozó szakirodalom által javasolt értékelési szempontok alapján történt.

I/1. Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése
(Bkr. 48. § aa) pont)

A 2023. évre tervezett 2 ellenőrzés közül - kapacitáshiány miatt - határidőre 1-et sikerült elvégezni és lezárni. A belső ellenőrök leterheltsége miatt az elmaradt ellenőrzést a 2024. évi tervkészítés során javasolt figyelembe venni.

Soron kívüli és utóellenőrzésre nem került sor.

I/1/a) A tárgyévvel vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesítése, az ellenőrzések összesítése

Az ellenőrzés tárgya döntő részben a szabályozott, szabályszerű és hatékony működés feltételeinek és teljesülésének vizsgálatára irányult, az ellenőrzés célja a jogszabályoknak való megfelelés, az ellátott feladatok és a rendelkezésre álló pénzforrások összhangja volt.

Az ellenőrzés során a megállapítások jogszabályi és egyéb szakmai szempontok alapján kerültek rögzítésre.

Kiemelt jelentőségű, a vezetés részéről azonnali intézkedést igénylő javaslat megfogalmazására nem került sor.

I/1/b) Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalása

Az ellenőrzés során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás, vagy hiányosság gyanúja **nem merült fel.**

I/2. A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása
(Bkr. 48. § ab) pont)

A Pénzügyminisztérium által készített útmutatók és a belső ellenőrzési kézikönyvben rögzített eljárások, módszerek, jogok, kötelezettségek, nyilvántartások és iratminták segítenek abban, hogy az ellenőrzések minősége megfeleljen az elvárásoknak.

Az ellenőrzés lefolytatásának tárgyi akadályai nem volt, az ellenőrzött szervezeti egység, illetve szervezet a szükséges anyagokat minden esetben az ellenőrzés rendelkezésére bocsátotta. Az ellenőrzéssel érintett személyek rendelkezésre állása telefonon és e-mail útján biztosított volt, a felmerülő kérdéseket így tudták tisztázni az ellenőrzés menetében.

Összeférhetlenségi eset a vizsgálatok előkészítése és lefolytatása során nem merült fel.

Az ellenőr az ellenőrzési jelentést a helyszíni vizsgálat és a dokumentumok, bizonylatok áttekintése után készítette el a belső ellenőrzési kézikönyvben előírt formai és tartalmi követelményeknek megfelelően.

I/2/a) A belső ellenőrzési egység(ek) humánerőforrás-ellátottsága

A Kapuvári Polgármesteri Hivatal a 2023. évben sem rendelkezett belső ellenőrzési egységgel, illetve belső ellenőrrel, a tevékenység ellátását külső szakemberek bevonásával sikerült megoldani. A megbízott belső ellenőrök rendelkeznek az Áht. 70. § (4) bekezdésében előírt engedéllyel. A belső ellenőrzést ellátók képzettségi szintje és gyakorlata megfelelt volna a Bkr.-ben foglalt követelményeknek.

I/2/b) A belső ellenőrzési egység és a belső ellenőrök szervezeti és funkcionális függetlenségének biztosítása

(Bkr. 18-19. §-a alapján)

A belső ellenőrzés funkcionális függetlensége 2023-ban is teljes körűen biztosított volt.

Az ellenőrzéssel megbízott a jelentését közvetlenül a jegyzőnek, mint belső ellenőrzési vezetőnek küldték meg, mivel ő adta ki a megbízólevelet és hagyta jóvá a vizsgálati programot.

Az ellenőrzési tevékenységen kívül más feladatba a belső ellenőrzést végző nem volt bevonva, ellenőrzési feladatait önállóan tervezte. Önállóan állította össze a megállapításokat, következtetéseket és javaslatokat tartalmazó ellenőrzési jelentést.

I/2/c) Összeférhetlenségi esetek

(Bkr. 20. §-a alapján)

A 2023. évben a megbízással, illetve az ellenőrzéssel kapcsolatban összeférhetlenségi helyzet nem merült fel.

I/2/d) A belső ellenőri jogokkal kapcsolatos esetleges korlátozások bemutatása

A belső ellenőr valamennyi szükséges dokumentációhoz hozzáfért. A belső ellenőr a normákban megfogalmazott jogosultságait gyakorolhatta, azokat a vizsgált szerv maradéktalanul biztosította. Mind az ellenőrzés tárgyához kapcsolódó, szükséges dokumentációkat, mind a szükséges információkat szóban és/vagy írásban rendelkezésre bocsátották.

A Bkr. 25. § a)-e) pontjában megfogalmazott jogosultságokkal kapcsolatban problémák, korlátozások nem merültek fel.

I/2/e) A belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényezők

A belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényező nem volt.

I/2/f) Az ellenőrzés nyilvántartása

Az ellenőrzés teljes iratanyagának megőrzése a Hivatalban évenként, illetve elkülönítetten, nyomon követhető formában történik. A megbízólevél, ellenőrzési program és vizsgálati jelentés egy példánya az irattárba került. Az elvégzett belső ellenőrzésekről a Bkr. 22. és 50. §-a szerinti nyilvántartását a jegyző vezeti.

I/2/g) Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok

Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére javaslat nem került megfogalmazásra.

Azonban a belső ellenőrzéssel szemben alapvető elvárás, hogy tárja fel az esetleges szabálytalanságokat, továbbra is biztosítani kell az irányítói segítséget. Ahhoz, hogy az önkormányzat, az intézmények működésében, gazdálkodásában, pénzügyi irányítási rendszerében minél alacsonyabb kockázati tényezők jelenjenek meg, ehhez célszerű a belső kontroll folyamatok erősítése, a gazdaságosság, hatékonyság, eredményesség növelése, javítása érdekében a tanácsadói tevékenység fokozása, az ellenőrzési lefedettség növelése.

I/3. A tanácsadó tevékenység bemutatása

(Bkr. 48. § ac) pont)

A tanácsadó tevékenység olyan hozzáadott értéket eredményező szolgáltatás, amelynek jellegét, hatókörét az érintettek határozzák meg anélkül, hogy felelősséget vállalna magára az ellenőr. A belső ellenőrzés segíti az önkormányzat céljainak elérését azzal, hogy javaslatokat fogalmaz meg az intézmények belső kontrollrendszerének javítása, továbbfejlesztése érdekében.

I/4. Az elvégzett ellenőrzések során tett fontosabb megállapítások:

- a) **Nyitott Kapu-vár Szociális Szolgáltató Központ gazdálkodásának és működése szabályszerűségének, a belső kontrollrendszerek kialakításának és működésének ellenőrzése**

Ellenőrzési időszak: 2022-2023. év

Kiemelt jelentőségű megállapítások:

Ilyen jelentőségű megállapítást az ellenőrzés nem tett.

Általános jelentőségű megállapítások:

Ilyen jelentőségű megállapítást az ellenőrzés nem tett.

Csekély jelentőségű megállapítások:

Ilyen jelentőségű megállapítást az ellenőrzés nem tett.

II. A BELSŐ KONTROLLRENDSZER MŰKÖDÉSÉNEK ÉRTÉKELÉSE ELLENŐRZÉSI TAPASZTALATOK ALAPJÁN

(Bkr. 48. § b) pont)

II/1. A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok

(Bkr. 48. § ba) pont)

A 2023. évben is a belső ellenőrzési stratégiának megfelelően ismét kiemelt figyelmet kapott a szabályozottság, szabályszerűség vizsgálata.

Azonban a belső kontrollrendszer szabályszerűségének biztosítása érdekében folyamatos a gazdálkodást és a működést érintő szabályozók, szabályzatok áttekintése, felülvizsgálata és aktualizálása. Sajnos, még mindig nem teljes körű az ellenőrzési nyomvonalak felvétele, a kockázatkezelés alá vont folyamatok rendszere és a folyamatgazdák kijelölése.

Az ellenőrzések folyamatában a belső ellenőr tájékoztatást ad az ellenőrzötteknek a vizsgálat előrehaladásáról, a tapasztalatokról, megállapításokról. Az ellenőrzési jelentésekben a belső ellenőrzés javaslatai részletesen szerepeltek.

Ahogy fentebb írtam, a belső ellenőrzés 2023. évben nem tett olyan „kiemelt” kategóriába tartozó megállapítást, amely azonnali intézkedést igényelt volna a vezetés részéről. Olyan tényre nem mutatott rá, amely megakadályozza, hogy valamely tevékenység, funkció vagy szervezeti egység alapvetően eleget tegyen legfontosabb céljainak és célkitűzéseinek, olyan helyzetet nem tárt fel, amelyben a szervezet kockázati kitettsége jelentős.

A Bkr. 41. § (2) bekezdés értelmében, a belső ellenőrök eleget tettek azon kötelezettségüknek, amely szerint az ellenőrzési jelentésben objektíven szerepeltetni kell minden olyan lényeges tény, pozitív és negatív megállapítást, hiányosságot és ellentmondást, amely biztosítja a vizsgált tevékenységről szóló ellenőrzési jelentés teljességét.

II/2. A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

(Bkr. 48. § bb) pont)

1. Kontrollkörnyezet

A kontrollkörnyezet a teljes kontrollrendszer alapja, biztosítja a fegyelmet és a szervezeti felépítést, valamint azt a „léggört”, amely befolyásolja a belső kontroll általános minőségét. Átfogóan hat arra, hogyan határozzuk meg a stratégiát és célokat, a kontrolltevékenységek strukturáltságát.

A külső körülményekre is tekintettel megfelelőnek ítéelhető a kontrollkörnyezet minden területe: a célok és szervezeti felépítés, belső szabályzatok, feladat- és hatáskörök, folyamatok meghatározása és dokumentálása, humán erőforrás, integritás, a működés és feltételeinek intézményi és szabályozott biztosítása. A jogszabálykövetés a gyakori szabályozóváltozások miatt fokozott terhet jelent a belső szabályozásban és annak

gyakorlati alkalmazásában, amit esetenként befolyásol a gyakorlat és a szabályozás aszinkronja.

Az önkormányzat feladatait, céljait a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény rögzíti. A kontrollkörnyezet működtetésének részeként a Polgármesteri Hivatalnál mára kiépült egy világos, átlátható **szervezeti struktúra**, a felelősségi és hatásköri viszonyok pontos behatárolásával. A feladatok és felelősségi körök az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatában (a továbbiakban: SZMSZ) és az ahhoz tartozó szervezeti ábrában, munkaköri leírásokban jól elkülöníthetően jelennek meg.

A belső **szabályzatokat** folyamatosan aktualizáltuk a külső környezet változásaival összhangban. A gyakori változások miatt a teljes naprakészség nehezen biztosítható.

Feladat-, és felelősségi körök: a munkaköri leírások egyértelműen meghatározzák a feladatokat és a felelősségi viszonyokat.

A folyamatok meghatározása és dokumentálása: a munkafolyamatok rögzítettek, a dokumentáció zárt rendszerű, nyomon követhető.

A központi költségvetési támogatást és a feladatokat figyelembe véve kerül meghatározásra a hivatal és az önkormányzat **létszám előirányzata**.

A szervezet **humánerőforrás ellátottsága** és az ellátandó feladatok nagyságrendje időnként és helyenként feszültséget mutat.

Tekintettel a hivatal létszámára a feladatok **integritása** szükségszerű.

2. Integrált kockázatkezelés

A belső ellenőrzés tervezése kockázatelemzés alapján történik.

3. Kontrolltevékenységek

A kockázatok megelőzés, mérséklése érdekében a folyamatokba, belső szabályozó eszközökbe kontrollok beépítésére van szükség. A mindennapos munkavégzéshez a kontrolltevékenységeket folyamatba építetten kell kialakítani. Az ellenőrzött területekhez kapcsolódóan elsősorban a megelőző kontrollok beépítésére van szükség. A kontrolltevékenységek jelen vannak a szervezetek egészében, annak minden szintjén, különböző intenzitással, különböző gyakorisággal, és mélységben. Ilyen pl. a kötelezettségvállalást, az utalványozást megelőző pénzügyi ellenjegyzés.

Feladatkörök szétválasztása: az SZMSZ tartalmazza a hivatal belső szerkezetét. E szerint az egyes szakterületek önálló iroda-, illetve csoporttagozódásba rendeződtek, a feladatok és hatáskörök egyértelművé váltak. A munkaköri leírások foglalkoztatottanként tartalmazzák az egyes feladatköröket.

4. Információ és kommunikáció

Az információáramlás és belső koordináció a SZMSZ-ben szabályozott. Ez biztosítja a vezetés által kitűzött célok, a teljesítésükkel összefüggő feladatok, a feladatok teljesítését szolgáló előírások, követelmények és feltételek minden munkatárs általi megismerhetőségét, illetve tájékoztatást nyújt a vezetők számára a feladatok

végrehajtásának, a kitűzött célok elérésének helyzetéről, a célok elérését veszélyeztető kockázatokról.

Információ és kommunikáció: a vonatkozó és megbízható információ meghatározását és megszerzését, továbbá az munkavállalók és vezetők számára megfelelő formában és időben történő eljuttatását az időközönként megtartott vezetői értekezletek biztosítják.

Iktatási rendszer: szoftverrel támogatott naprakész rendszer, támogatja az iratok nyomon követését. Az iratkezelési szabályzat megfelel a törvényi előírásoknak, az alkalmazott iktatási rendszerrel (elektronikus) összefüggésben, megfelelően írja elő a hozzáférési jogosultságokat.

5. Nyomon követési rendszer (monitoring)

Monitoring-stratégiával szervezetünk nem rendelkezik. A tevékenységi célok megvalósításának nyomon követését a szokásos és begyakorlott, a működési folyamatokba épített mindennapi operatív ellenőrzések biztosítják. A belső kontrollrendszer működéséről a beszámolás, a belső ellenőrzési jelentések és az éves összefoglaló ellenőrzési jelentésben történik.

A monitoring megvalósulásának részei a szervezetnél a vezetői értekezletek, apparátusi értekezletek, külső államháztartási ellenőrzések.

III. AZ INTÉZKEDÉSI TERVEK MEGVALÓSÍTÁSA

(Bkr. 48. § c) pont

Az ellenőrzött szervezetek vezetői, illetve szervezeti egységek az ellenőrzési jelentésekre – szükség szerint – intézkedési tervet készítenek határidő és felelős megjelölésével.

A tervek teljesítése a soron következő ellenőrzés során vagy célzott utóellenőrzéssel kerülhet felülvizsgálatra.

Kapuvár, 2024. május 22.

Borsodi Tamás s.k.,
címetes főjegyző